خراسان روزنامه صبح ایران
چهارشنبه ۳ شهریور ۲۱ ذی القعده ۱۴۳۷ . شماره ۱۹۳۳۶

نظام رسیدگی به جرایم پزشکی نیازمند بازنگری است

رئیس سازمان تعزیرات حکومتی گفت: نظام رسیدگی به جرایم پزشکی نیازمند بازنگری است. به گزارش ایرنا، علیرضا جمشیدی در جمع خبرنگاران افزود: در قوانین، شیوه رسیدگی و نظام مجازات ها در حوزه جرایم پزشکی نیاز به بازنگری دارد. وی ادامه داد: اگر این موضوعات اتفاق بیفتد، شاهد یک نظام رسیدگی عادلانه با کمترین آسیب به جامعه پزشکی خواهیم بود.

گزارش حقوقی

چگونه وصیت نامه تنظیم کنیم؟

وصیت‌نامه سندی است که به موجب آن، فرد برای امور شرعی، شخصی و مالی خود پس از فوت تعیین تکلیف می کند. به گزارش خبرگزاری میزان، وصیت‌نامه سندی است که به موجب آن، فرد برای امور شرعی، شخصی و مالی خودپس از فوت تعیین تکلیف می کند. اگرچه نوشتن وصیت نامه در بین مسلمانان مستحب به شمار می رود، اما اگر فرد بخواهد برای امور پس از مرگش وصیت‌نامه تنظیم کند، لازم است از شرایط قانونی تنظیم وصیت‌نامه آگاه باشد تا وصیت وی مطابق با قانون، قابل اجرا باشد. امیر حسین آبادی با بیان اینکه تنظیم وصیت‌نامه به علایق دینی و حقوقی فرد بستگی دارد، توضیح داد: وصیت‌نامه به ۳ شکل خودنوشت، سری و رسمی نوشته می‌شود.

■ انواع وصیت‌نامه

وی ادامه داد: وصیت‌نامه رسمی در دفتر اسناد رسمی نوشته می‌شود. وصیت‌نامه خودنوشت نیز به وصیت‌نامه‌ای گفته می‌شود که دارای تاریخ روز و ماه و سال است، موصی (وصیت کننده) آن را با خط خود نوشته باشد و به امضا برساند. در غیر این صورت، وصیت‌نامه فاقد اعتبار است. این حقوقدان درباره وصیت‌نامه سری نیز توضیح داد: وصیت‌نامه سری را می‌توان به خط فرد یا دیگری نوشت اما در هر صورت باید امضای موصی را داشته باشد و فرد می‌تواند پس از نوشتن وصیت‌نامه آن را در صندوق امانات به امانت بسپارد. وی تاکید کرد: کسی که سواد ندارد، نمی‌تواند وصیت‌نامه خودنوشت و سری بنویسد، البته کسانی که قادر به صحبت نیستند نیز از تنظیم وصیت‌نامه سری معذورند.

■ محرومیت از ارث

حسین آبادی تصریح کرد: گاهی وراث وصیت‌نامه خودنوشت را انکار می کنند که برای رسیدگی به این ادعا باید به دادگاه حقوقی مراجعه کنند و رسیدگی به آن باید با تشریفات صورت گیرد. این در حالی است که اگر افراد وصیت‌نامه رسمی را قبول نداشته باشند باید با ادعای جعل آن به دادگاه مراجعه کنند. وی تاکید کرد: در وصیت‌نامه موصی نمی‌تواند کسی را از ارث محروم کند اما نکته مهم این است که ابتدا باید بدهی موصی تصفیه شود و مابقی اموال بین وراث تقسیم می‌شود.

■ وصیت تملیکی

این حقوقدان درباره اقسام وصیت‌نامه نیز خاطرنشان کرد: وصیت تملیکی و عهدی از اقسام وصیت‌نامه است. وصیت تملیکی عبارت است از اینکه کسی عین یا منفعتی از مال خود را برای زمان بعد از فوتش به دیگری به صورت رایگان می‌بخشد. با این نوع وصیت، شخص می‌تواند تا حدودی تکلیف اموال خود را معین کند و به عنوان مثال، در مواردی اموال خود را برای استفاده در امور خیریه، تملیک کند. وی ادامه داد: در وصیت تملیکی، پس از فوت فرد، اموال به نام دیگری تملیک می‌شود؛ بنابراین قبول آن قبل از فوت موصی موثر نیست. موصی می‌تواند از وصیت خود رجوع کند اگر فرد، موصی به (مال مورد وصیت) را قبض کرده باشد.

■ وصیت عهدی

حسین آبادی درباره وصیت عهدی نیز بیان کرد: این وصیت عبارت است از اینکه شخصی یک یا چند نفر را برای انجام امر یا اموری یا تصرفات دیگری مأمور کند. به عنوان مثال، شخصی را وصی می کند تا بعد از مرگش، بدهی های او را پرداخت کند. وی اضافه کرد: در وصیت عهدی، شخصی را که به موجب وصیت، به عنوان ولی بر صغیر یا بر کارهای دیگر انتخاب شده است، وصی می گویند.

■ وصیت بر مال غیر، باطل است

این حقوقدان با اشاره به شرایط وصیت‌نامه خاطرنشان کرد: آنچه وصیت می شود، باید ارزش مالی و منفعت عقلایی داشته باشد و غیر مشروع نباشد. بنابراین وصیت درباره مواد مخدر، مشروبات الکلی و امثال آن باطل است. وی افزود: مال مورد وصیت باید قابلیت معامله و نقل و انتقال داشته باشد، بر این اساس اموال عمومی و موقوفه نمی‌توانند مورد وصیت قرار گیرند. همچنین آنچه وصیت می‌شود باید در مالکیت وصیت کننده باشد بنابراین وصیت بر مال غیر، باطل است.

■ آثار حقوقی وصیت‌نامه پس از فوت

حسین آبادی اظهار کرد: آثار حقوقی وصیت نامه پس از فوت شخص ظاهر می‌شود؛ یعنی تا وقتی که شخص زنده است، خود او تصمیم گیرنده و عامل است، به همین جهت بین عامه مردم متداول است که می گویند، آدم زنده وکیل و وصی نمی خواهد اما با فوت وصیت کننده همه مصمم می‌شوند که به وصیت او عمل کنند. وی تصریح کرد: رجوع موصی (وصیت کننده) از وصیت همواره جایز است و فرد می‌تواند بارها در وصیت‌نامه خود تجدید نظر کند، بنابراین آخرین وصیت‌نامه متوفی که مطابق تشریفات قانونی تنظیم شده باشد، معتبر خواهد بود. به این ترتیب با اطلاع از تشریفات قانونی تنظیم وصیت‌نامه و رعایت آن، علاوه بر آنکه هدف فرد از وصیت و آخرین اراده وی در باره اموالش اجرایی می‌شود، مانع بروز اختلاف و تنش در خانواده‌ها می شود و از حجم پرونده‌های دادگستری و هزینه‌های افراد و دولت در این باره کاسته خواهد شد.

پرونده ویژه حقوق شهروندی ۲۹

قانون از کارگران «شب کار» چه حمایت هایی کرده است؟

جواد نوائیان رودسری
info@khorasannews.com

کار کردن در شب، ساده نیست. باید آن را تجربه کرده باشی تا بدانی که کار در شب، شب و روز کارگر را به هم می‌ریزد؛ صبح که خسته و کوفته به خانه باز می گردد، دیگر نه توان فعالیت دیگری را دارد و نه حوصله مصاحبت با همسر و فرزندرا. در میان انواع فعالیت‌های کارگری، شاید کار در شب بیشترین آسیب را به جسم و روح کارگر وارد کند. هرچند شب کاری کارگران معمولا حالت متناوب دارد و چرخشی است، اما گاه پیش می‌آید که کارگر، در فاصله میان دو شیفت کاری‌اش، اصلاً مجالی برای خوابیدن پیدا نمی کند. این مسئله، به ویژه در کارگاه‌هایی که تعداد کارگران، محدود و فاصله شیفت‌های کاری، کم است، بیشتر به چشم می‌آید. بنابراین، خیلی راحت می‌شود پس از چند سال اشتغال در کاری که دست کم بخشی از آن در شب انجام می‌شود، آثار پیری زودرس را در چهره کارگران دید. دکتر حبیبا... خزائی، روانپزشک، در گفت‌وگویی که اخیراً با «فردا نیوز» انجام داده، گفته است: «بین حدود ساعت ۱۱ شب تا چهار صبح، برخی هورمون‌هایی که برای سلامت بدن بسیار ضروری هستند، در خواب شبانه ترشح می شوند و چنان‌چه فردی در این ساعات بیدار باشد، قطعاً این هورمون‌ها نمی‌توانند به طور مناسب در بدنش ترشح شوند.» در برخی مشاغل مانند انتظامات و نگهبانی، فرد طی شیفت کاری خود، اصلاً نمی‌تواند بخوابد و این، زنگ خطری جدی برای سلامت یک کارگر شب کار است. به همین دلیل، کارگران شب کار، به صورت ویژه، نیازمند پشتیبانی و حمایت قانونی هستند.

■ پیش‌بینی‌های قانونی

خوشبختانه، قانون کار جمهوری اسلامی ایران، مسئله کار در شب را مورد توجه قرار داده و به جزئیات آن نیز، اشاره کرده است. بر اساس ماده ۵۳ این قانون، «کار روز، کارهایی است که زمان انجام آن، از ساعت ۶ بامداد تا ۲۲ می باشد و کار شب، کارهایی است که زمان انجام آن بین ۲۲ تا ۶ بامداد قرار دارد. کار مختلط نیز، کارهایی است که بخشی از ساعات انجام آن در روز و قسمتی از آن در شب واقع می شود.» کارهایی که در آنها ممکن است کارگر ناچار به شب کاری باشد، به دو دسته تقسیم می‌شوند: کارهای متناوب و کارهای نوبتی. کارهای متناوب به کارهایی اطلاق می‌شود که در آنها، حضور متوالی و پشت سر هم کارگر در کارگاه، الزامی نیست؛ بلکه کارگر موظف است در زمان‌های مشخصی از شبانه روز، در محل کار خود حضور یابد و انجام وظیفه کند. طبق

> بر اساس ماده ۵۳ قانون کار، «کار روز، کارهایی است که زمان انجام آن، از ساعت ۶ بامداد تا ۲۲ می باشد و کار شب، کارهایی است که زمان انجام آن بین ۲۲ تا ۶ بامداد قرار دارد. کار مختلط نیز، کارهایی است که بخشی از ساعات انجام آن در روز و قسمتی از آن در شب واقع می شود.»

تبصره ماده ۵۴، در کارهای متناوب، «فواصل تناوب کار در اختیار کارگر است و حضور او در کارگاه الزامی نیست. در کارهای متناوب، ساعات کار و فواصل تناوب و نیز کار اضافی، نباید از هنگام شروع تا خاتمه، جمعاً از ۱۵ ساعت در شبانه روز بیشتر باشد. ساعت شروع و خاتمه کار و فواصل تناوب، با توافق طرفین و با توجه به نوع کار و عرف کارگاه تعیین می گردد.» با این حال، همان‌طور که قانون نیز اشاره کرده، زمان و نحوه فعالیت کارگر در کارهای متناوب، بیشتر بر مبنای عرف تعیین می‌شود. کار نوبتی یا «شیفتی» به کاری اطلاق می‌شود که «در طول ماه گردش دارد، به نحوی که نوبت‌های آن در صبح یا عصر یا شب واقع می‌شود.» بیشتر کارگران شب کار، در مشاغلی مشغول فعالیت هستند که نوع زمانبندی برای حضور کارگر، به صورت شیفتی است. در کار شیفتی یا نوبتی، این کارفرماست که زمانبندی حضور کارگر را تعیین می کند. هرچند عُرفاً، کارگران می‌توانند با هماهنگی یکدیگر، شیفت‌های کاری مورد نظر کارفرما را پُر کنند.

■ انواع کار نوبتی و تأثیر آنها در دستمزد

بر اساس ماده ۵۶ قانون کار، کار نوبتی یا شیفتی نیز به چهار دسته تقسیم می‌شود: ۱- کاری که در دو نوبت صبح و عصر باشد؛ ۲- کاری که در سه نوبت صبح، عصر و شب باشد؛ ۳- کاری که در دو نوبت صبح و شب باشد و ۴- کاری که در دو نوبت عصر و شب باشد. با توجه به شرایط کاری و به ویژه، در نظر گرفتن زمان فعالیت کارگر در شبانه روز، برای نوع اول، ۱۰ درصد، برای نوع دوم، ۱۵ درصد و برای نوع سوم و چهارم، ۲۲/۵ درصد فوق العاده «نوبت کاری» یا «حق شیفت» در نظر گرفته شده است. به این معنا، که در ازای کار نوبتی و سختی‌های ناشی از آن، کارفرما موظف است درصدی از حقوق پایه کارگر را، که ممکن است ۱۰، ۱۵ یا ۲۲/۵ درصد باشد، به عنوان فوق العاده نوبت کاری به وی پرداخت کند. بدیهی است که در صورت اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل در کارگاه و بالاتر بودن حقوق پایه کارگر از حداقل دستمزد تعیین شده در شورای عالی کار، ملاک عمل، حقوق پایه طرح طبقه‌بندی مشاغل خواهد بود. امتیاز دیگری که قانون گذار برای کارگرانی که به صورت شیفتی فعالیت می کنند، قائل شده، تخفیف ساعات کاری به ۱۷۶ ساعت، طی ۴ هفته، است. لازم است اشاره کنیم که در کارهای غیر نوبتی، اگر کارگر، به هر دلیل، ناچار به کار در شب شود، افزون بر دستمزد ماهانه، مستحق دریافت ۳۵ درصد مزد بیشتر برای هر ساعت کاری است.

■ پیش‌بینی معاینات پزشکی در قانون

همان‌طور که اشاره شد، کارگران شب کار، به دلیل محرومیت از استراحت بهنگام و طبیعی، در معرض بیماری‌های روحی و جسمی قرار دارند. به نظر می‌رسد، این دسته از کارگران، مشمول ماده ۹۲ قانون کار باشند که بر اساس آن، «کلیه واحدهای موضوع ماده ۸۵ این قانون که شاغلین در آنها به اقتضای نوع کار، در معرض بروز بیماری‌های ناشی از کار قرار دارند، باید برای همه افراد مذکور پرونده پزشکی تشکیل دهند و حداقل سالی یک بار توسط مراکز بهداشتی درمانی از آنها معاینه و آزمایش‌های لازم را به عمل آورند و نتیجه را در پرونده مربوطه ضبط نمایند.» بنابراین، کارفرمایان موظفند نسبت به تشکیل پرونده برای کارگران شب کار اقدام کنند و بر اساس تبصره ماده ۹۲، «چنانچه با تشخیص شورای پزشکی نظر داده شود که فرد معاینه شده به بیماری ناشی از کار مبتلا یا در معرض ابتلا باشد، کارفرما و مسئولین مربوطه مکلفند کار او را بر اساس نظریه شورای پزشکی مذکور بدون کاهش حق السعی، در قسمت مناسب دیگری تعیین نمایند.» با وجود پیش‌بینی این تمهیدات قانونی، کارگران شب کار به حمایت‌های بیشتری نیاز دارند. وضعیت شغلی این دسته از کارگران به گونه‌ای است که بسیاری از آنها از اشتغال به کار دوم، برای تأمین هزینه‌های خانواده، محرومند و در شرایط اقتصادی فعلی، فشار ناشی از افزایش قیمت‌ها و نیز رکود، بر آنها، بیش از کارگران فعال در سایر بخش‌هاست. از سوی دیگر، برخی از کارگران شب کار از همین امتیازات قانونی محدود نیز، محرومند و باید برای رفع این معضل، راهکارهای قانونی و اجرایی مناسبی طراحی و اجرا شود.

مشاوره حقوقی

خوانندگان محترم! در صفحه حقوقی روزنامه خراسان، پاسخگوی پرسش‌های حقوقی شما هستیم. شما می توانید پرسش های خود را در تمام زمینه های حقوقی، از طریق پیامک به شماره ۲۰۰۰۹۹۹ ارسال کنید. لطفاً در ابتدای متن پیامک حتما کلمه «حقوقی» را قید فرمایید.

پرسش: آیا قرارداد اجاره، با امضای دو شاهد، به صورت عادی و ثبت نشده در بنگاه یا دفتر ثبت اسناد، ایرادی دارد؟

پاسخ: خیر، محل انعقاد قرارداد اجاره تاثیری در اعتبار آن ندارد. بنابراین در صورتی که موارد ضروری برای اعتبار و صحت قرارداد اجاره رعایت شده باشد، قرارداد، معتبر و برای طرفین لازم الاجرا است. به طور کلی، اسناد و قراردادها به دو دسته تقسیم می‌شود: ۱- سند رسمی ۲- سند عادی. سند رسمی، نوشته ای است که توسط ماموران رسمی و در حدود صلاحیت آنان و مطابق قانون تنظیم شود؛ مانند اسنادی که توسط ماموران اداره ثبت اسناد و املاک (مثلاً سند رسمی مالکیت) یا توسط دفاتر اسناد رسمی (مثلاً اجاره نامه محضری) تنظیم می‌شود. سند عادی، نوشته هایی است که افراد بدون مراجعه به ماموران رسمی تنظیم می کنند؛ مانند قرارداد تنظیمی در بنگاه معاملات املاک یا قراردادی که طرفین در محل کار خود تنظیم کرده باشند.

تفاوت‌های سند رسمی با سند عادی از این قرار است: ۱- برای اجرای تعهداتی که در سند رسمی آمده است، می توان علاوه بر مراجعه به مراجع قضایی یعنی دادگاه یا شورای حل اختلاف، از طریق دایره اجرای اداره ثبت نیز اقدام کرد. در حالی که در صورت تخلف از اجرای تعهدات سند عادی فقط می توان از طریق شورای حل اختلاف یا دادگاه اقدام کرد. ۲- در مورد سند رسمی، مأمور رسمی دولت در تنظیم آن دخالت دارد؛ بنابراین ممکن است در مورد مندرجات و مفاد آن محدودیت هایی وجود داشته باشد. در حالی که، سند عادی را افراد به هر نحو که خود صلاح بدانند تنظیم می کنند . با توجه به این مطالب معمولاً تنظیم سند رسمی اطمینان خاطر بیشتری برای طرفین ایجاد می کند. در باره اجاره نامه با توجه به ماده ۲ قانون روابط موجر و مستاجر سال ۱۳۷۶، اجاره نامه عادی در صورتی که در دو نسخه تنظیم شود و به امضای موجر (صاحب ملک) و مستاجر برسد و دو شاهد زیر آن را گواهی کنند، در دادگاه قابل استناد است. بنابراین با استناد به چنین اجاره نامه ای، موجر (اجاره دهنده) می تواند الزام مستاجر را به تخلیه ملک از شورای حل اختلاف بخواهد. اگر اجاره نامه در دفتر اسناد رسمی تنظیم شده باشد، می توان بدون مراجعه به دادگاه یا شورای حل اختلاف، از طریق دایره اجرای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، صدور اجرائیه (یعنی الزام مستاجر به تخلیه ملک) را درخواست کرد.

معرفی کتاب

«احکام پزشکی» مطابق با فتاوای حضرت آیت ا... خامنه ای

کتاب «احکام پزشکی» شامل مباحثی از قبیل احکام مربوط به عمل جراحی، احکام آموزش پزشکی، احکام وضو، نماز و روزه بیمار، احکام زایمان، احکام مربوط به سقط جنین، احکام تلقیح مصنوعی و... است. در این کتاب علاوه بر موارد موجود در «اجوبة الاستفتائات»، استفتائات جدیدی نیز افزوده شده است. به گزارش پایگاه دفتر حفظ و نشر آثار رهبر انقلاب، تدوین این اثر به نحوی انجام گرفته است که نفع آن، عام و بهره گیری از آن برای همگان آسان باشد. شایان ذکر است که دفتر استفتائات معظّم‌له این رساله را تأیید و عمل به آن را مجزی اعلام کرده اند.

نکته حقوقی

افرادی که تمکن مالی ندارند، می‌توانند وکیل رایگان بگیرند

رئیس اتحادیه سراسری کانون های وکلای دادگستری گفت: افرادی که تمکن مالی ندارند می توانند وکیل رایگان بگیرند. بهمن کشاورز در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرنگار خبرگزاری صدا و سیما افزود: در همه کانون‌های وکلای دادگستری، اداره معاضدت قضایی وجود دارد و افرادی که توانایی گرفتن وکیل ندارند، با مراجعه به این اداره می توانند وکیل بگیرند. وی گفت: کانون وکلا به این افراد وکیل رایگان می دهد و هیچ پولی هم برای وکالت اخذ نمی شود اما اگر موکل در دادگاه پیروز شد، حق الوکاله از طرف دوم دعوا که محکوم شده است، اخذ و به وکیل داده می شود. کشاورز تاکید کرد: وکیل باید در دعاوی مدنی، ۲۰ درصد مبلغ دریافتی را به کانون وکلا پرداخت کند.

■ قبول وکالت تسخیری، اجباری است

وی ادامه داد: اگر فردی در دعاوی کیفری نیاز به وکیل داشته باشد، دادگاه برای وی وکیل تسخیری تعیین می کند و مبلغی هم از فرد دریافت نمی شود. کشاورز تصریح کرد: از چند سال پیش قرار بود در بودجه وزارت دادگستری و قوه قضاییه برای پرداخت حق الوکاله وکلای تسخیری وجهی پیش بینی شود که تا به حال انجام نشده است. این وکیل دادگستری گفت: حدود ۸ یا ۹ سال است که قوه قضاییه مبلغی بابت حق الوکاله وکالت های تسخیری پرداخت نکرده است. رئیس اسکودا در پاسخ به این سوال که قبول وکالت تسخیری به انتخاب وکلای دادگستری انجام می شود یا خیر، افزود: قبول وکالت تسخیری جزو وظایف حرفه ای وکیل است و انتخابی نیست. وی تاکید کرد: اگر پرونده وکالت به هر وکیلی ارجاع شود و از قبول وکالت امتناع کند، تخلف کرده و موضوع به دادسرای انتظامی وکلا ارجاع خواهد شد. کشاورز درباره تعداد پرونده های وکالت تسخیری افزود: قبول ۳ پرونده اجباری است اما اگر وکیلی بخواهد وکالت بیشتری بگیرد منعی وجود ندارد.

تحلیل های روز را رصد کنید
www.Rasad.org
پایگاه تحلیلی دفتر پژوهش روزنامه خراسان

سرکار خانم دکتر الهام پیش بین
ارتقاء شایسته جنابعالی را به مرتبه
دانشیاری دانشگاه علوم پزشکی مشهد
تبریک عرض می نماییم و برای شما پزشک دلسوز که همواره در راه التیام آلام بیماران و ارتقاء سطح دانش و اخلاق دانشجویان متعهدانه تلاش نموده اید در ادامه این مسیر توفیق روز افزون مسئلت داریم. م/۹۵۱۶۶۴۳۹
سید ایمان پیش بین، سمانه بابایان

استاد معزز جناب آقای دکتر ابراهیم دانشور
دیدن طلیعه های طلوع هر روز زندگیم را مدیون دستان شفابخش شما و تیم جراحی همراه
آقای دکتر زنجانخواه
آقای صمیمی ، خانم قادری
بوده ، سپاسگزار لطف شما عزیزانم.
مهین نیک روان ل/۹۵۱۶۷۵۸۰

پسردائی ارجمند
جناب آقای دکتر محمدرضا نخعی
ارتقاء علمی به مقام
دانشیاری دانشکده دندانپزشکی مشهد
را به شما و همسر گرامیتان تبریک عرض نموده، توفیق روزافزون جناب‌عالی را خواستاریم.
خانواده‌های: عدالتی-نعیمی-رحیمی
م/۹۵۱۶۷۸۵۳

جناب آقای جلال معزی
انتصاب جنابعالی را به سمت
سردفتری اسناد رسمی ۵۱ مشهد
صمیمانه تبریک می گوییم. ۹۵۱۶۶۸۱۶/ف
موفقیت جنابعالی را از خداوند متعال آرزومندیم.
دارالترجمه رسمی پردیس

جراح عالیقدر چشم
جناب آقای دکتر مجید مخلباف
با افتخار، ارزشهای علمی و انسانی شما را می ستائیم.
روز پزشک بر شما مبارک باد.
گروه بیهوشی اطاق عمل
نیکزاد عابدی
م/۹۵۱۶۸۵۴۹